

► **Salvador Palauelmàs,**
Obreria de Santa Cristina

En la mort de
Pilar Ribot i Parés,
Marabadessa de l'Obreria
de Santa Cristina
de 1982 a 2002

*Quan al tard, des de l'ermita,
deixant vagar mes mirades,
veig les muntanyes banyades
per la llum del sol que es pon,
i a mos peus la mar en calma
contemplo immensa i formosa,
que al lluny sa plana blavosa
amb la del cel mig confon,*

*en guaitar tanta grandesa
la meva ànima admirada
al bon Déu que l'ha creada
de genolls plau-me adorar,
i em sembla que ma pregària
més dreta puja a l'Empiri
entre el suau perfum del lliri
i el melodiós cant del mar.*

Pilar, descansa en pau.

La Pilar Ribot amb les obreres de l'any 2002 a la inauguració del monument a l'obrero, el dia dels Perdons. Va ser l'últim acte públic en que va intervenir com a Marabadessa.

El dia 11 de gener i després d'una llarga malaltia ens deixava la Pilar Ribot i Parés, que va cobrir el càrrec de Marabadessa a l'Obreria de Santa Cristina durant vint anys, de 1982 a 2002.

La figura de la Marabadessa no està regulada pels estatuts ni per cap norma escrita a l'Obreria. És una funció que s'ha transmès per tradició al llarg del temps. Fem un breu repàs de coses escrites al respecte.

Al "Llibre de Santa Cristina", Josep Mª Pons i Guri fa una recopilació històrica del Ball de Plaça i esmenta a Josep Galceran, que no ens diu res sobre la marabadessa quan descriu la dansa al 1891, ni tampoc en temps anteriors. En relació amb aquesta absència, diu Pons Guri: "L'aparició de la Marabadessa no pot restar en oblit; no creiem que es pugui tractar d'un nou personatge, car en temps del rector Gibert ja s'estilava que les donzelles no anessin sense qui en tingués cura". Reprodueix seguidament una part de les "Instruccions para los Obreros de Santa Cristina" de l'any 1900 redactades per Joan Cabruja i Robert (arxiu de l'Obreria) on explica que "la Madre Abadesa" entrega les flors a les Obreres per iniciar el ball, i els recull al moment de trencar les almorratxes. En aquest mateix document es descriu la diada dels Perdons, explicant que es dirigei-

xen a l'ermita les quatre obreres de costat, amb dos obrers a cada extrem; darrera va "la Madre Abadesa", l'Ajuntament i en últim lloc els músics.

Pons Guri fa el comentari que el nom de marabadessa "té un rastre de sornegueria molt propi de la gent de la Costa Brava", i fa la descripció següent: "La marabadessa era una institució, bé que lloretenca, també habitual en altres llocs als segles XVII, XVIII i encara al XIX. No era una cosa ben vista que les donzelles anessin soles, principalment en llocs públics i calia que fossin acompanyades per una senyora gran, una assistent o vigilant, figura a la qual els castellans donaven el nom de dueña. La marabadessa, escollida per l'Obreria, la veiem acompanyar les donzelles obreres de Santa Cristina, a més de la diada dels Perdons, en la processó marítima i en la dansa de la festivitat de la santa"..

Esteve Fàbregas ens diu a "Lloret de Mar" al descriure la processó que les obreres "són acompanyades i assistides durant el romiatge, des de l'antigor, per una dona anciana, vestida de negre, anomenada la "Marabadessa", càrrec que és vitalici."

Amb el pas dels anys la figura de la Marabadessa s'ha adaptat als temps i s'ha rejevenit, tant al cas de la Pilar quan va en-

trar al càrrec com al de l'Anna Blasco que l'ocupa actualment. Ara no es considera un càrrec vitalici sinó més aviat un càrrec de confiança elegit per l'Obreria, integrat en totes les seves activitats i amb participació activa en les mateixes, amb la funció principal de coordinar i transmetre a les obreres quines són les seves obligacions i de quina forma han d'actuar desenvolupant les seves funcions d'obreres.

La Pilar ha estat una persona absolutament entregada a la funció de Marabadessa, portant a terme aquesta tasca amb tota la seva il·lusió i entrega. Als últims temps amb la malaltia ja avançada, els seus ulls brillaven amb intensitat quan se li parlava de Santa Cristina. Els vint anys de dedicació que hi ha tingut han ocupat un espai de la seva vida, que mereixen molt més que el senzill record que ara li puguem dedicar.

En el seu comiat, l'Obreria li va voler dedicar un petit homenatge amb el cant dels goigs de Santa Cristina, gràcies a la col·laboració dels membres del Cor Alba de Prima que varen deixar les seves obligacions laborals per fer-ho possible; i la lectura per part de l'actual Marabadessa Anna Blasco, d'uns versos de Josep Maria Coll i Rodés referents a Santa Cristina. ■